

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [en](#)

angļu

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Swipe to change

Parastās valstu tiesas

Īrija

Šajā iedaļā ir sniegt informācija par vispārējās piekritības tiesu organizāciju Īrijā.

Valodas versijai, kuru skatāties, nav oficiāla tulkojuma.

Šeit ir šī satura mašīntulkojums. Tā mērķis ir tikai palīdzēt saprast, par ko ir teksts. Šīs lapas īpašnieks neuzņemas pilnīgi nekādu atbildību par šī mašīntulkojuma kvalitāti.

-----latviešu-----bulgāruspāņučehuudāņuvācuigauņugrieķufrancūhorvātuitāļulietuviešuungārumaltiešunīderlandiešupoluportugāļurumāņuslovākuslovēņusomuzviedru

Vispārējās piekritības tiesas

Īrijas tiesu sistēmas veidošanās aizsākums ir 1922. gada Konstitūcija, kurā paredzēts izveidot jaunas tiesas, lai aizstātu tās, kas bija veidojušās britu valdības laikā. Jaunas tiesas tika izveidotas saskaņā ar 1924. gada Tiesu likumu (*Courts of Justice Act*), ar ko izveidoja tiesu sistēmas juridisko pamatu. Pašreizējās tiesas tika izveidotas ar 1961. gada Likumu par tiesām (izveide un sastāvs) saskaņā ar 1937. gadā Īrijas tautas pieņemtās Konstitūcijas 34. pantu.

Konstitūcijas 34. līdz 37. pantā ir noteikti tiesu spriešanas vispārīgie principi. Tās 34. panta 1. punktā noteikts, ka "tiesu spriež ar tiesību aktiem izveidotas tiesas". Konstitūcijā ir paredzēta tiesu sistēmas struktūra, ko veido pēdējā pārsūdzības tiesa – Augstākā tiesa, un pirmās instances tiesas ar pilnīgu jurisdikciju visās krimināllietās un civillietās, tai skaitā Augstā tiesa, un tiesas ar ierobežotu jurisdikciju – Iecirkņa tiesa un Apgabaltiesa, kas organizētas reģionālā līmenī.

Civiltiesas

Augstākā tiesa

Augstākajai tiesai ir apelācijas jurisdikcija attiecībā uz visiem Augstās tiesas pieņemtajiem nolēmumiem. Augstākās tiesas kompetencē ir arī Apelācijas krimināltiesas apelācijas izskatīšana, ja Apelācijas krimināltiesa vai ģenerālprokurors apliecinā, ka nolēmums ir saistīts ar sabiedrībai ārkārtīgi svarīgu tiesību jautājumu un ka vispārējās interesēs ir vēlams, ka apelācijas sūdzība tiek izskatīta Augstākajā tiesā. Tiesa var arī lemt par tiesību jautājumu, ko tai uzdevusi Iecirkņa tiesa. Augstākā tiesa ir tiesīga lemt, vai akts (vai jebkurš tā noteikums vai noteikumi), ko pieņēmušas abas *Oireachtas* (Parlamenta) palātas un kas pirms stāšanās spēkā ir iesniegts parakstīšanai Īrijas prezidentam, nav pretrunā Konstitūcijai attiecībā uz jautājumu, ko tiesai iesniedz prezidents. Ja rodas jautājums par prezidenta pastāvīgu rīcībnespēju, par to lemj Augstākā tiesa.

Apelācijas vai citus jautājumus izskata un izlemj pieci Augstākās tiesas tiesneši, ja vien Galvenais tiesnesis nenosaka, ka visus apelācijas vai citus jautājumus (izņemot jautājumus saistībā ar Konstitūciju) izskata un izlemj trīs tiesneši. Tiesa var vienlaicīgi darboties vairākās nodaļās.

Augstā tiesa

Saskaņā ar Konstitūciju **Augstajai tiesai** ir pilnīga sākotnējā jurisdikcija un pilnvaras lemt par visiem tiesību un faktiskā rakstura jautājumiem civillietās un krimināllietās. Augstajai tiesai ir ekskluzīva kompetence bērnu adopcijas lietās un attiecībā uz izdošanas pieprasījumiem. Augstās tiesas kompetencē ir arī jautājums par jebkura likuma spēkā esību saistībā ar Konstitūcijas noteikumiem (izņemot likumus, kurus Īrijas prezidents jau ir nosūtījis Augstākajai tiesai). Lielāko daļu lietu Augstajā tiesā izskata viens tiesnesis, lai gan tiesību aktos ir noteikts, ka dažas lietas, piemēram, saistībā ar apmelošanu, uzbrukumu vai nepamatotu brīvības atņemšanu, skata tiesnesis, piedaloties zvērinātajiem. Īpaši svarīgas lietas var izskatīt divi vai vairāk tiesneši, kas darbojas kā tiesas nodaļa.

Augstā tiesa darbojas kā apelācijas tiesa attiecībā uz Iecirkņa tiesas pieņemtajiem nolēmumiem civillietās. Papildus apelācijas jurisdikcijai attiecībā uz Iecirkņa tiesas pieņemtajiem nolēmumiem civillietās Augstā tiesa ir kompetenta pārskatīt arī visu zemākas instances tiesu nolēmumus, izdodot prerogatīvus rīkojumus minētajai tiesai pareizi pildīt savas pilnvaras (*mandamus*), nepārsniegt savas pilnvaras (*prohibition*) un iesniegt dokumentāciju par pārskatāmo lietu (*certiorari*). Šie rīkojumi neattiecas uz zemākas instances tiesu nolēmumu būtību, bet gan uz jautājumu par to, vai ir pārsniegta minētās tiesas kompetence.

Augstā tiesa var arī lemt par tiesību jautājumu, ko tai uzdevusi Apgabaltiesa. Tā arī skata pieteikumus atbrīvošanai pret galvojumu, ja persona ir apsūdzēta par slepkavību vai ja apsūdzētā persona vēlas, lai tiktu grozīti Apgabaltiesas piemērotie apstākļi un noteikumi.

Parasti Augstās tiesas sēdes, skatot sākotnējās prasības, notiek Dublinā. Tās sēdes notiek arī vairākās vietās ārpus galvaspilsētas, skatot sākotnējās prasības par kaitējuma atlīdzināšanu saistībā ar miesas bojājumu nodarīšanu, tostarp, ja to rezultātā iestājusies nāve. Augstā tiesa iecirknī (*High Court on Circuit*) skata apelācijas sūdzības par Iecirkņa tiesas nolēmumiem vietās ārpus galvaspilsētas.

Iecirkņa tiesa

Iecirkņa tiesas piekritība civillietās ir ierobežota, ja vien visas lietas puses nevienojas citādi – tādā gadījumā piekritība ir neierobežota. Tiesai ir piekritība līgumattiecību, nomas ar izpirkuma tiesībām vai pirkuma uz nomaksu līgumu un ārpuslīgumiskās atbildības lietās, ja prasības summa nepārsniedz EUR 38 092,14.

Iecirkņa tiesa ir kompetenta skatīt ar mantošanu saistītas lietas un lietas saistībā ar nekustamā īpašuma īpašumtiesībām vai nomu, ja īpašuma tābrīža tirgus vērtība nepārsniedz EUR 253,95. Iecirkņa tiesa ir kompetenta skatīt ģimenes lietas, tostarp par laulāto atšķiršanu, laulības šķiršanu, laulības neesamību, un apelācijas sūdzības attiecībā uz Apgabaltiesas nolēmumiem.

Civillietas Iecirkņa tiesā skata tiesnesis, nepiedaloties zvērinātajiem. Tā darbojas kā apelācijas tiesa attiecībā uz Apgabaltiesas pieņemtiem nolēmumiem gan civillietās, gan krimināllietās. Apelācija notiek atkārtotas lietas izskatīšanas veidā, un Iecirkņa tiesas lēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Iecirkņa tiesa ir kompetenta skatīt arī visas lietas saistībā ar pieteikumiem jaunām licencēm alkoholisko dzērienu pārdošanai to lietošanai uz vietas, un tai ir apelācijas jurisdikcija attiecībā uz zemākas instances īpašo tiesu, piemēram, Līdztiesības jautājumu izmeklēšanas direktora, nolēmumiem.

Apgabaltiesa

Apgabaltiesa ir vietējas un ierobežotas piekritības tiesa. Ģimenes lietās tā ir kompetenta izdot rīkojumus attiecībā uz uzturīdžekļiem, laulības spēkā neesamības atzīšanu, aizgādību, saskarsmes tiesībām un paternitāti.

Apgabaltiesa ir kompetenta skatīt civilietas, kam pamatā ir līgumattiecības, nomas ar izpirkuma tiesībām vai pirkuma uz nomaksu līgums, ārpuslīgumiskās saistības un īres maksas nemaksāšana vai preču nepamatota aizturēšana, ja prasības summa nepārsniedz EUR 6348,69. Tai ir arī kompetence attiecībā uz jebkuras tiesas sprieduma izpildi parāda piedziņas lietā, kompetence attiecībā uz daudziem licencēšanas noteikumiem, piemēram, saistībā ar alkoholisko dzērienu pārdošanu, un kompetence attiecībā uz prasībām saistībā ar tīšu kaitējumu, ja prasības summa nepārsniedz EUR 6348,69.

Apgabaltiesas sēdes notiek dažādās vietās valsts 24 apgabalos. Parasti tas, kur lieta tiek skatīta, ir atkarīgs no līguma noslēgšanas vietas vai no atbildētāja dzīvesvietas vai uzņēmējdarbības veikšanas vietas, vai – licencēšanas lietās – licencēto telpu atrašanās vietas.

Krimināaltiesas

Augstākā tiesa

Augstākā tiesa skata apelācijas par Apelācijas krimināaltiesas nolēmumiem, ja tiek izvirzīts sabiedrībai īpaši svarīgs tiesību jautājums.

Apelācijas krimināaltiesa

Apelācijas krimināaltiesa skata apelācijas, ko iesniegušas personas, pret kurām pieņemts notiesājošs spriedums Iecirkņa tiesā, Centrālajā krimināaltiesā vai Īpašajā krimināaltiesā.

Īpašā krimināaltiesa

Īpašā krimināaltiesa tika izveidota, lai iztiesātu noziedzīgus nodarījumus, ja konstatēts, ka vispārējās piekritības tiesas nav atbilstošas, lai garantētu efektīvu tiesas spriešanu, kā arī sabiedriskā miera un kārtības nodrošināšanu. Tiesas sēdes notiek trīs tiesnešu sastāvā, nepiedaloties zvērinātajiem.

Centrālā krimināaltiesa

Centrālā krimināaltiesa ir Augstās tiesas krimināllietu nodaļa. Tā iztiesā smagus noziedzīgus nodarījumus, tai skaitā apsūdzības slepkavībā, izvarošanā, valsts nodevībā un pirātismā, kā arī īsteno krimināltiesvedību saskaņā ar 2002. gada Konkurences likumu (*Competition Act*). Tiesas sēdes notiek viena tiesneša sastāvā, piedaloties zvērinātajiem.

Iecirkņa krimināaltiesa

Iecirkņa krimināaltiesa iztiesā noziedzīgus nodarījumus, kurus nevar iztiesāt Centrālajā krimināaltiesā Tiesas sēdes notiek viena tiesneša sastāvā, piedaloties zvērinātajiem. Tā izskata apelācijas sūdzības attiecībā uz Apgabaltiesas nolēmumiem.

Apgabaltiesa

Apgabaltiesa iztiesā likumpārkāpumus (galvenokārt ar normatīvo aktu pārkāpumu raksturu) un dažus noziedzīgus nodarījumus. Tiesas sēdes notiek tikai viena tiesneša sastāvā.

Lapa atjaunināta: 28/03/2017

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.